

VOORSTEL AAN HET COLLEGE VAN DE GEMEENTE ROERMOND

Onderwerp: Beëindiging gebruikmaken uitvoering adviesrecht bij schuldenbewind

Zaaknummer: 122532-2023

Datum: 21 december 2023

Inleiding

Op 1 januari 2021 is de wijziging van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek in werking getreden¹. Nieuw met deze wijziging was dat gemeenten via een aanmelding (zogenaamde opt-in regeling²) gebruik kunnen maken van het adviesrecht bij de instelling van schuldenbewind. De gemeente is dus niet verplicht om gebruik te maken van het adviesrecht. Het college heeft destijds besloten om van het adviesrecht gebruik te maken.

Inmiddels zijn er bijna 3 jaar verstreken nadat uw college op 20 april 2021 besloten heeft om gebruik te maken van het adviesrecht bij onder bewindstelling aan de Rechtbank. Er heeft een evaluatie plaatsgevonden ten aanzien van het effect van de adviesaanvragen voor onze inwoners en dienstverlening van schuldhulpverlening. Via dit voorstel krijgt u informatie over deze evaluatie en is het voorstel om geen gebruik meer te maken van het adviesrecht.

Voorstel

Aan het college wordt voorgesteld:

1. Met ingang van 1 januari 2024 geen gebruik meer te maken van de het adviesrecht ten aanzien van schuldenbewind;
2. De Rechtbank Limburg per bijgevoegde brief hiervan in kennis te stellen.

Wat is het adviesrecht bij de instelling van schuldenbewind?

Het adviesrecht wordt in de praktijk pas toegepast na instelling van het bewind door de rechtbank. Dit in tegenstelling tot de eerste ideeën over het adviesrecht, om gemeentes juist inspraak te geven vóórdat bewind uitgesproken werd door de Rechtbank.

Het doel van het adviesrecht was om gemeenten meer mogelijkheden te bieden om regie te voeren op de in-, door- en uitstroom van beschermingsbewind. Ook omdat gemeenten te maken kregen met explosief stijgende kosten van bijzondere bijstand voor bewindvoering. Momenteel bedragen de uitgaven bijzondere bijstand voor bewindvoeringskosten in onze gemeente ongeveer € 1.000.000,- op jaarbasis. Dit is ongeveer de helft van het totale budget bijzondere bijstand.

---

¹ Artikel 1:432a, lid 5, Burgerlijk Wetboek

² Een opt-in systeem houdt in dat de betrokkenen iets moeten doen bij een regeling, anders geldt automatisch een andere regeling of gebeurt er niets.

Het adviesrecht was daarnaast nog bedoeld om gemeenten in staat te stellen mensen met schulden beter te ondersteunen door een lichtere vorm van hulp te bieden, bijvoorbeeld budgetbeheer.

Een ander gevolg van de wijziging van het Boek 1 van Burgerlijk Wetboek was dat beschermingsbewind in het kader van problematische schulden enkel nog uitgesproken wordt voor bepaalde tijd bijvoorbeeld voor drie jaar. Na deze periode dient de bewindvoerder verantwoording af te leggen bij de rechtbank en onder meer laten zien of de onderbewindstelling nog nodig is.

We concluderen dat onze deelname aan het adviesrecht niet het resultaat biedt waarop we hoopten. Het adviesrecht biedt nauwelijks inspraak in de instroom in bewindvoering, of mogelijkheden om extra regie te voeren op de in- en doorstroom van het beschermingsbewind.

Argumenten

1.1 *Met het gebruikmaken van het adviesrecht wordt geen effect bereikt*

Er is sprake van zogenaamde “mosterd na de maaltijd”. Volgens het wetsontwerp zouden gemeenten voorafgaand aan de uitspraak tot onderbewindstelling een advies kunnen uitbrengen aan de Rechtbank. Door deze aanpak zou vanuit de gemeente meer invloed uitgeoefend worden op de instroom in bewindvoering. Het adviesrecht zoals opgenomen in het wetsontwerp is echter gewijzigd. Het advies van de gemeente wordt pas beoordeeld nádat de Rechtbank het schuldenbewind heeft uitgesproken.

Wij hebben in alle voorliggende casussen, over drie jaar gezien, 53 adviezen afgegeven aan de Rechtbank. Van alle ingediende adviezen door de gemeente Roermond heeft geen enkel advies ertoe geleid dat het ingestelde bewind werd opgeheven. Navraag bij andere gemeenten leert ook dat zij deze conclusie delen. De gemeente Heerlen bijvoorbeeld is in 2022 al gestopt om gebruik te maken van het adviesrecht.

1.2 *Het merendeel van de onder bewind gestelden betrof personen die schuldhulpverlening zelf al had doorverwezen naar bewindvoering*

De meeste adviesaanvragen waren aanvragen ten behoeve van bekende cliënten, die enkele weken hiervoor bij schuldhulp zelf in beeld waren en vervolgens op advies van schuldhulp zelf verwezen zijn naar bewindvoering. Hierdoor was het niet nodig om advies uit te brengen.

1.3 *De samenwerking tussen de rechtbank, de bewindvoerder en de gemeente heeft geen meerwaarde.*

We kunnen niet met zekerheid vaststellen dat bij alle in Roermond wonende onder bewind gestelden een advies is verzocht. De Rechtbank kan onze aantallen adviesaanvragen niet bevestigen.

De Rechtbank is verzocht om kennis te nemen van onze cijfers van adviesaanvragen en deze af te zetten tegen het daadwerkelijke aantal uitspraken onder bewind gestelden. Deze informatie deelt de Rechtbank niet met ons waardoor we niet kunnen vaststellen of alle onder bewind gestelden via het adviesrecht in beeld komen bij onze gemeente.

1.4 *Door de invoering van bewindstelling voor een bepaalde tijd, wordt er een voldoende financiële prikkel geboden en heeft adviesrecht geen meerwaarde.*

Bewindvoerders hebben de plicht om aan de slag te gaan met de schuldenproblematiek voordat het bewind afloopt. Hierdoor is als het ware ingebouwd, “een stok achter de deur”, of “financiële prikkel” om tijdig onder bewind gestelde aan te melden bij de schuldhulpverlening. Het adviesrecht is hiervoor niet nodig.

1.5 Het niet meer uitvoeren van het adviesrecht, geeft meer ruimte om aandacht geven aan andere onderdelen van dienstverlening binnen de schuldhulpverlening.

Het uitbrengen van een advies gebeurt niet zomaar, maar wordt zorgvuldig voorbereid. Er wordt een rapportage gemaakt voor de Rechtbank en de schuldhulpverlener moet in de zitting verschijnen. De tijd en ruimte die vrijkomt doordat de gemeente geen gebruik meer maakt van het adviesrecht, kunnen wij goed gebruiken om in te zetten op andere onderdelen van de schuldhulpverlening.

Kanttekeningen en risico's

Deze zijn er niet.

Financiële gevolgen

Deze zijn er niet.

Communicatie en participatie

Als uw college instemt met dit voorstel kan de Rechtbank via bijgevoegde conceptbrief worden geïnformeerd dat het college per 1 januari 2024 geen gebruik meer maakt van het adviesrecht.

Uitvoering en evaluatie

Het team van schuldhulpverleners wordt geïnformeerd over de beëindiging van deelname aan het adviesrecht en werkprocessen worden aangepast.

Advies bedrijfsvoering (Communicatie, Financiën, HR, I&S, Juridisch)

Het advies van bedrijfsvoering is in dit voorstel verwerkt.

Publicatiedatum voorstel

Direct na besluitvorming